

SAMPENSION LIVSFORSIKRING A/S

Omkostningsregnskabet 2023

Indholdsfortegnelse

1 Indledning	3
2 Anvendt Praksis	4
3 Afstemningsskema	8
4 Pensionsvirksomhedens erklæring	9
5 Den uafhængige revisors erklæring om beregning af ÅOK og ÅOP	10
5.1 Konklusion	10
5.2 Grundlag for konklusion	10
5.3 Uafhængighed	10
5.4 Fremhævelse af forhold – anvendt praksis	10
5.5 Fremhævelse af forhold – ÅOK/ÅOP	10
5.6 Ledelsens ansvar for omkostningsregnskabet	11
5.7 Revisors ansvar for revisionen af omkostningsregnskabet	11

1 Indledning

ÅOK og ÅOP viser den enkelte kundes samlede omkostninger ved pensionsordningen. I beregningen indgår både omkostninger til administration og omkostninger til investeringer. Investeringsomkostningerne er trukket fra, inden afkastet bliver tilskrevet kundens pensionsopsparing.

ÅOK viser de samlede omkostninger i kroner, og ÅOP viser omkostningerne i procent af kundens pensionsopsparing ved årets udgang. Ufordelte reserver tillægges kundens pensionsopsparing ved beregning af ÅOP. Opgørelsen af ÅOK og ÅOP sker i henhold til henstillingen fra brancheorganisationen Forsikring & Pension¹.

ÅOP/ÅOK indeholder både administrations- og investeringsomkostninger og opgøres i henhold til omkostningshenstillingen, der er fastlagt af brancheorganisationen Forsikring & Pension. Det betyder bl.a., at investeringsomkostningerne for en stor del af de alternative investeringer skal baseres på standardberegningssatser, som er fastlagt af Forsikring & Pension. Derfor afspejler ÅOP ikke nødvendigvis det reelle niveau for faktiske investeringsomkostninger.

Omkostningshenstillingen medfører, at alle pensionsvirksomheder skal udarbejde et omkostningsregnskab indeholdende anvendt praksis, afstemningsskema, selskabserklæring og revisionserklæring. Den uafhængige revisor skal påse, at anvendt praksis og afstemningsskemaet i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med omkostningshenstillingen.

Omkostningsregnskabet skal publiceres på pensionsvirksomhedernes hjemmeside, så det er let tilgængeligt. Beskrivelsen af opgørelsen af omkostninger er primært rettet mod personer, der er fortrolige med pensionsforhold. Pensionsvirksomheden har opgjort kundernes omkostninger ud fra den standard, der er defineret af Forsikring og Pension.

I nedenstående tabel vises ÅOP for en standard kunde opgjort på baggrund af omkostningshenstillingen fra Forsikring & Pension og efter nævnte forudsætninger:

Produkt	ÅOP	Yderligere forudsætninger
3i1 Livspension	0,67 %	55-årig, moderat risikoprofil, depotstørrelse 1 mio. kr.

Kunderne i pensionsvirksomheden kan finde deres individuelle omkostninger og deres omkostningsprocent ved at logge ind på www.sampension.dk og se under "Kunde", "Pension" og "Få overblik over din pensionsordning".

¹ Ufordelte reserver som fx styrkelsers og kollektivt bonuspotentiale tillægges forholdsmæssigt medlemmets depot i beregningen af ÅOP

2 Anvendt Praksis

Anvendt praksis nedenfor indeholder forklaring til, hvordan ÅOK/ÅOP er opgjort. Hvor der ikke eksplicit er nævnt enten markedsrente (3i1 Livspension og Linkpension) eller gennemsnitsrente, gælder beskrivelsen for begge typer af produkter. Anvendt praksis for 2023 er uændret i forhold til sidste år bortset fra opdatering i henhold til LP-information 15/23.

Omkostningselement	Metode/kilde	Fordelingsnøgle
De samlede administrationsomkostninger	Der fastsættes et omkostningsbidrag direkte på policerne til dækning af administration af pensionsordningerne. De vejledende omkostninger for sundhedsforsikring knyttet til en pensionsordning beregnes som præmien gange samme omkostningssats, som gælder for rene risikoforsikringer.	Der anvendes ikke fordelingsnøgler, da de direkte administrationsomkostninger er opgjort på den enkelte forsikringskontrakt
Omkostningsresultat	Omkostningsresultatet medtages i opgørelsen og vil alt efter årets resultat, have en positiv eller negativ effekt på omkostningerne.	Resultatet vil blive fordelt forholdsmæssigt mellem kunderne.
De samlede investeringsomkostninger	<p>Investeringsomkostningerne omfatter følgende: <u>Obligationer og Noterede aktier</u></p> <p>Internt administrerede obligationer og noterede aktier: De tilgængelige faktiske omkostninger omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Depotgebyrer - Handelsomkostninger - Relaterede administrationsomkostninger <p>Eksternt administrerede obligationer og noterede aktier indenlandske:</p> <p>En gang årligt indsamles ÅOP samt evt. tillæg og/eller fradrag for de eksterne investeringsforeninger. ÅOP ganges på den gennemsnitlige beholdning for henholdsvis markedsrente og gennemsnitsrente.</p> <p>Eksternt administrerede obligationer udenlandske og ETF/ETN, hvor det bagvedliggende aktiv er udenlandske obligationer: Omkostninger til udenlandske investeringsforeninger består af</p>	<p>De interne investeringsomkostninger, som er indeholdt i regnskabsposten "Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed" i selskabets årsregnskab, fordeles mellem gennemsnitsrenteproduktet, basisfonde og Linkpension ud fra gennemsnitsbeholdning fordelt på de aktivtyper, som er specificeret i administrationsaftalen mellem Sampension Administrationselskab A/S og Sampension Livsforsikring A/S.</p> <p><u>Basisfonde:</u> ÅOP for basisfonde (aktier, obligationer og alternativer) opgøres som forholdet mellem de samlede opgjorte investeringsomkostninger i kroner i hver basisfond og de gennemsnitlige beholdninger i basisfondene.</p>

Omkostningselement	Metode/kilde	Fordelingsnøgle
	<p>følgende og beregnes på den gennemsnitlige beholdning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - T.E.R. sats jf. branchens fælles beregningssatser - Foreningens "Total Expense Ratio" (T.E.R.) - <p><u>Fonde baseret på tilsagn</u> For fonde baseret på tilsagn anvendes branchens fælles beregningssatser², jf. Satsen ganges på et årligt gennemsnit af enten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Afgivne tilsagn 2. NAV (Net Asset Value) 3. Investeret kapital <p>Fondsomkostninger beregnet ved 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Private equity enkeltfonde - Private equity fund of funds - Kredit/lånefonde (herunder virksomheds- og juniorlån med sikkerhed) - Ejendomsfonde - Infrastrukturfonde - Skovfonde <p>For Private equity fund-of funds er management fee satsen i de underliggende fonde, beregnet som et gennemsnit af management fee i Sampensions enkeltstående private equity fonde.</p> <p>Herudover er eventuelle handelsomkostninger og lignende indeholdt i regnskabsposten "Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed" i selskabets årsregnskab medtaget.</p> <p>Fondsomkostninger beregnet ved 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Illikvide kreditter (uden carry) - Likvide alternativer/hedgefonde <p>Fondsomkostninger beregnet ved 3:</p>	<p><u>Linkpension:</u></p> <p>Opgøres fra forsikrings-systemets oplysninger om den enkelte forsikringskontrakts depotandele primo hver måned i fondene i Linkpension.</p> <p>Ud fra de opgjorte ÅOP'er omregnet til månedlige omkostningsprocenter for den enkelte fond opgøres forsikringskontraktens ÅOK.</p> <p><u>Gennemsnitsrente:</u> Investeringsomkostningerne vedr. gennemsnitsrentemiljøet fordeles mellem kundernes depoter tillagt ufordelte midler, bonuskapital og egenkapital.</p> <p>Ufordelte midler er i regnskabet opdelt i to poster, hhv. akkumuleret værdiregulering samt kollektivt bonuspotentiale. Der opgøres en omkostningsprocent for hver andel jf. ovenfor. De årlige omkostningssatser vedr. hensættelserne og bonuskapitalen tildeles baseret på den enkelte forsikringskontrakts depot tillagt en andel af ufordelte midler og bonuskapital for at finde forsikringskontraktens ÅOK vedrørende investeringsomkostninger.</p>

² Ved behandling af branchens fælles behandlingssatser er der i overensstemmelse med omkostningshenstillingen foretaget lineær interpolering mellem oplyste management fee intervaller og derved opnås en højere grad af granulering. Der er foretaget ekstrapolering ved ældre aktiver. Efter anvisning fra Forsikring og Pension skal anvendte sats for det sidste år i tabellen reduceres med 20% for hvert efterfølgende år.

Omkostningselement	Metode/kilde	Fordelingsnøgle
	<p>- Co-investeringer i <i>fondsstruktur</i></p> <p><u>Fonde baseret på andet end tilsagn</u> Omkostninger på hedgefonde er baseret på branchens fælles beregningssatser, og herudover medregnes eventuelle handelsomkostninger og lignende indeholdt i regnskabsposten "Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed".</p> <p><u>Afledte finansielle instrumenter</u> Omkostninger medtaget omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Handelsomkostninger - Transaktionsgebyrer - Depotgebyrer <p><u>Strukturerede produkter</u> Handelsomkostninger, administrationsomkostninger og management fee er indeholdt i regnskabsposten 2.7 (Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomheder).</p> <p><u>Datterselskaber og associerede virksomheder:</u> Ejendomsselskaber: Investeringsomkostninger medregnes baseret på "beslutningstræet" under afsnit 6.11 i Omkostningshenstillingen. Nogle omkostninger vil være bogført internt, hvor andre omkostninger skal hentes eksternt. <i>Co-investeringer uden for fondsstruktur er behandlet efter afsnit 6.11.</i></p> <p><u>CLO-investeringer:</u> For investeringerne i CLO'er, med kontraktligt aftalt kuponrente behandles investeringen som en <i>internt administreret obligation</i>. For investeringerne i CLO'er hvor der ikke er aftalt en kuponrente, behandles investeringen som en <i>private equity enkeltfond</i>.</p>	
Regulering fra foregående år	Ingen reguleringer i forhold til foregående år	
Risikoforrentning til al basiskapitalen	Gennemsnitsrente: Risikoforrentning for garanterede	

Omkostningselement	Metode/kilde	Fordelingsnøgle
	forsikringsordninger er opgjort i henhold til Sampensions anmeldte overskudspolitik.	
Garantibetaling	Ikke relevant	
Omkostninger til forsikringsformidlere	Ikke relevant	
Øvrige omkostninger, der kan specificeres	Ikke relevant	

Omkostninger opgjort på basis af branchens fælles beregningssatser, som er beregnet i henhold til afsnit 10.4.1 i omkostningshenstillingen summerer til **388 mio. kr.**, svarende til **28,38%** af summen af alle kundernes ÅOK og **33,04 %** af samlede investeringsomkostninger.

3 Afstemnings-skema

Nr.	Post	kr.		
1a	Summen af AOK oplyst til kunderne	1.085.742.159		
1b	Summen af AOK fordelt på kunder, der enten har forladt selskabet, eller hvor policen er afgangsført	13.820.621		
1c	Summen af AOK for bestande, hvor AOK ikke er relevant	269.075.266		
1d	Summen af endnu ikke oplyst AOK	-		
1	Summen af AOK til kunderne	1.368.638.046		
	Omkostningspost	Gennemsnits- rente	Markedsrente	Sum
2	Administrations- og erhvervelssomkostninger, jf. resultatopgørelsen	83.355.048	104.620.972	187.976.020
3	Leje af egen domicilejendom	-	-	-
4	Omkostninger til forsikringsformidlere	-	-	-
5	Forsikringsmæssige driftsomkostninger i datterselskaber	-	-	-
6	Administrationsomkostninger hos eksterne leverandører af forsikringsydelser	-	-	-
7	Administrations- og erhvervelssomkostninger i SUL-forsikringer, jf. regnskabet	-	-	-
8	Over-/underskud på administrations- og erhvervelssomkostningerne, som dækkes af basiskapitalen (modregningspost)	-4.637.868	-11.964.755	-16.602.623
9	Investeringsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	231.781.569	294.088.188	525.869.757
10	Øvrige investeringsomkostninger i fonde, datterselskaber, investeringsforeninger mv.	183.494.596	466.248.585	649.743.181
11	Over-/underskud på investeringsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen (modregningspost)	-	-	-
12	Investeringsomkostninger forbundet med basiskapitalen (modregningspost)	-14.293.358	-	-14.293.358
13	Risikoforrentning inkl. udligning af skyggekonti	34.620.605	-	34.620.605
14	Garantibetalinger	-	-	-
15	Omkostningsresultat	961.151	1.463.968	2.425.119
16	Øvrige omkostninger, der kan specificeres	-	-	-
17	Regulering af omkostninger fra foregående år	-	-	-
18	I alt	515.281.742	854.456.959	1.369.738.701
19	Post 1 minus post 18			-1.100.655
<p>Forklaring til hvilke kundegrupper, der indgår i post 1c og 1d:</p> <p>1c Indirekte forsikring, rene risikoforsikringer f.eks. fortsættelsesforsikringer og policer, hvor der alene er gruppelevs-dækning.</p> <p>1d Policer, der ikke håndteres i forsikringssystemet.</p>				

4 Pensionsvirksomhedens erklæring

Sampension Livsforsikring A/S har dags dato behandlet og godkendt omkostningsregnskabet indeholdende anvendt praksis for opgørelse, afstemningsskema, herunder beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK (årige omkostninger i kroner) og ÅOP (årige omkostninger i procent) for indkomståret 2023.

Det er vores opfattelse, at anvendt praksis og afstemningsskemaet er udarbejdet i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23 (den gældende henstilling).

Det er endvidere vores opfattelse, at beregningen af ÅOK og ÅOP samt de metodemæssige valg, der er redegjort for i anvendt praksis, er i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23 (den gældende henstilling).

Endelig er det vores opfattelse, at afstemningen mellem summen af de medlemsspecifikke ÅOK'er og årsregnskabet samt pensionsvirksomhedens øvrige registreringer er udarbejdet i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23 (den gældende henstilling).

Hellerup, den 30. august 2024

Anne Louise Baltzer Englund

Ole Fabricius

Produktdirektør

Økonomidirektør

5 Den uafhængige revisors erklæring om beregning af ÅOK og ÅOP

5.1 Konklusion

Vi har revideret omkostningsregnskabet indeholdende anvendt praksis for opgørelse, afstemningskema, herunder beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK (årlige omkostninger i kroner) og ÅOP (årlige omkostninger i procent), for Sampension Livsforsikring A/S for indkomståret 2023.

Omkostningsregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23. Omkostningsregnskabet er dateret den 30. august 2024. Afstemningskemaet udviser følgende hovedposter:

Summen af ÅOK til kunderne (post 1)	1.368.638.046 kr.
<u>Omkostninger i alt (post 18)</u>	<u>1.369.738.701 kr.</u>
Forskellen imellem post 1 og post 18	-1.100.655 kr.

Det er vores opfattelse, at omkostningsregnskabet i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23.

5.2 Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i erklæringens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af omkostningsregnskabet". Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

5.3 Uafhængighed

Vi er uafhængige af virksomheden i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til krav og IESBA Code.

5.4 Fremhævelse af forhold – anvendt praksis

Vi henleder opmærksomheden på anvendt praksis for opgørelse af ÅOK og ÅOP.

Omkostningsregnskabet

er udarbejdet med det formål at synliggøre for virksomhedens kunder, hvilke omkostninger, der betales i forbindelse med kundernes pensionsordning. Opgørelsen omfatter summen af de kundespecifikke omkostninger svarende til kundernes samlede omkostningsbetaling til selskabet. Som følge heraf kan omkostningsregnskabet være uegnet til andet formål. Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

5.5 Fremhævelse af forhold – ÅOK/ÅOP

Revisionen af ÅOK/ÅOP har omfattet sammenholdelse af summen af omkostninger indeholdt i afstemningsskemaets post 1a med de samlede omkostninger, der indgår i opgørelsen af kundernes ÅOK/ÅOP. Opgørelsen af de enkelte kunders ÅOK/ÅOP er ikke omfattet af vores erklæring. Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

5.6 Ledelsens ansvar for omkostningsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et omkostningsregnskab i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et omkostningsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

5.7 Revisors ansvar for revisionen af omkostningsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om omkostningsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en erklæring med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der

udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes.

Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som bruger træffer på grundlag af omkostningsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i omkostningsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den praksis, som er anvendt af ledelsen og beskrevet i afsnittet anvendt praksis for opgørelse, er passende, samt om de skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har beskrevet og anvendt, er rimelige.

Vi kommunikerer med ledelsen om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Hellerup, den 30. august 2024

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 77 12 31

Per Rolf Larssen
statsautoriseret revisor
mne24822

sampension

Sampension Livsforsikring A/S

Tuborg Havnevej 14

DK-2900 Hellerup

Tlf. 77 33 18 77

www.sampension.dk

CVR – 55 83 49 11